

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120208690
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5120208690.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, XXX XX F. G. H., zastúpená JUDr. Lenka Maďarová, s. r. o., Advokátska kancelária so sídlom Štrková 95/21, 010 01 Žilina, IČO: 47 232 692 a otec I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., D., K., K., Írsko, zastúpený JUDr. Milan Chovanec s. r. o., so sídlom Vojtecha Tvrdeho 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 436 640, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 21P/159/2020-322 zo dňa 06.10.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. m e n í tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletú A. vo výške 180,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 04.08.2020, vo výške 300,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.04.2022 a vo výške 250,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.01.2024.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. m e n í tak, že nedoplatok na výživnom na maloletú A. za obdobie od 04.08.2020 do 31.05.2024 vo výške 3.530,- eur otec je povinný splácať v mesačných splátkach po 100,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

III. Vo výrokoch I., II., V., VI., VII., VIII. z o s t á v a rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

IV. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 21P/159/2020-322 zo dňa 06.11.2023 Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozhodol vo výroku I. tak, že maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky. Vo výroku II. rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú A. zastupovať a spravovať jej majetok. Vo výroku III. rozhodol, že otec je povinný platiť výživné na maloletú A. vo výške 180,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 04.08.2020 a vo výške 300,- eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2022. Vo IV. výroku určil nedoplatok na výživnom na maloletú A. za obdobie od 04.08.2020 do 31.10.2023 v sume 3.780,- eur, ktoré je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 100,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Vo výroku V. upravil styk

otca s maloletou A. s tým, že je oprávnený sa s ňou stretávať počas letných právnych každý kalendárny rok 2 týždne v mesiaci júl alebo v mesiaci august po vzájomnej dohode rodičov, pričom otec záväzný termín oznámi matke najneskôr do 30.04. daného roka, počas vianočných prázdnin a novoročných sviatkov s účinnosťou od roku 2024 každý nepárny rok v čase od 28.12. od 16:00 hod. do 03.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. a každý párný rok v čase od 23.12. od 16:00 hod. do 18.12. do 18:00 hod. s tým, že vo výrokoch VI., VII. upravil povinnosti pre otca a matku v súvislosti s oprávnenosťou otca stýkať sa s maloletou A.. Vo výroku VIII. vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku IX. rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 24 ods. 3, 4, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 36 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), ako aj § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

V odôvodnení súd prvej inštancie rozhodoval na základe návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, nakoľko jeho rodičia spolu nežijú, o maloletú sa stará matka, otec sa s maloletou stretáva v čase, keď pricestuje na Slovensko a prispieva na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne, a to na základe vydaného neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky, nakoľko v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Otec aj kolízny opatrovník so zverením maloletej do starostlivosti matky súhlasili. Obidvom rodičom zostalo zachované právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Čo sa týka styku otca a mal. A., tento súd upravil v zmysle zhodných vyjadrení matky a otca na pojednávaní, a to vzhľadom na zachovanie vzájomného vzťahu otca a maloletej a jeho ďalšieho rozvíjania a prehlbovania. Pri rozhodovaní o výživnom súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa, schopností, možností, majetkových pomerov rodičov. Za odôvodnené mesačné potreby mal. A. súd prvej inštancie považoval oblečenie 40,- eur, obuv 40,- eur, hygiena 15,- eur, vitamíny 20,- eur, 50,- eur voľný čas, hračky, knihy, strava doma 120,- eur (s prihliadnutím na to, že maloletá je prihlásená na celodenný pobyt v škôlke, kde má počas týždňa zabezpečenú desiatu, obed a olovrant (a na stravu s prihliadnutím na vek maloletej je 120,- eur primerané). V priebehu konania sa teda pôvodný výdavok na plienky presunul, náklady v škôlke a na poplatok a stravu. Súd prvej inštancie teda ustálil celkové výdavky na mal. A. vo výške 360,- eur mesačne. V ďalšom poukázal na výdavky matky v súvislosti s tým, že býva s maloletou v prenajatom jednoizbovom byte, ktorý má prenajatý, náklady na bývanie matka hradí v sume 360,- eur mesačne, ďalšie mesačné výdavky mobil, strava, pohonné hmoty, oblečenie, obuv, vitamíny, ročné výdavky - poplatok za komunálny odpad, parkovné. Súd prvej inštancie poukázal v ďalšom zistený príjem matky, ktorý v rozhodnom období predstavoval rodičovský príspevok, ktorý poberala od 01.09.2019, t. j. v roku 2019 vo výške 220,70 eur, v roku 2020 vo výške 370,- eur. Od 22.03.2021 začala pracovať v spoločnosti KOREA FOOD DOKDO, s. r. o., jej čistý mesačný príjem v období od 03/2021 do 12/2021 bol 617,48 eur, za obdobie 01/2022 až 2/2022 bol 781,04 eur a za obdobie 01/2023 až 08/2023 bol 1.109,71 eur. Zároveň matka je poberateľkou rodinných prídavkov, v čase podania návrhu to bolo 140,- eur mesačne s tým, že v marci 2022 bola výplata rodinných prídavkov z Írska pozastavená, obnovená bola znovu v marci 2023, kedy jej bol uhradený doplatok, aktuálne od apríla 2023 poberá matka rodinné prídavky vo výške 80,- eur z Írska a vo výške 60,- eur zo Slovenska. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa od 01.07.2022 do 31.12.2022 mesačne v sume 30,- eur a od 01.01.2023 v sume 60,- eur mesačne. Čo sa týka príjmu otca, tak tento mal súd prvej inštancie zistený na základe výplatných pásov, potvrdeniami o dávkach nemocenskej a podpory v nezamestnanosti s tým, že otec v novembri 2019 utrpel úraz, bol uznaný za práceneschopného do 05/2020, poberal nemocenské následne júl – september 2020 pracoval a dosahoval príjem od 29.07.2020 a následne dlhodobo od 01.09.2020 do 03/2020 bol PN, pričom v období od 11/2020 do 04/2021 poberal podporu v nezamestnanosti v dôsledku ukončenia pracovného pomeru v spoločnosti LIDL ku dňu 23.09.2020. Následne od 04/2021 do 04/2022 poberal nemocenské. V ďalšom súd prvej inštancie uviedol príjem otca v období od 10/2019 až do 08/2023, uviedol, aké výdavky teda otec si uplatnil v rámci konania, výdavky na hypotéku, stravu, lekára, elektrinu, plyn, dopravu, údržbu domu. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by mal predstavovať 20 až 40 % jeho čistého príjmu s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Poukázal na to, že podiel rodiča na výžive či nákladoch dieťaťa, ktorý sa osobne o dieťa nestará, je vyšší ako podiel rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaní bytových potrieb maloletej, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadať priamo zo zákona a ktorá je postavená na roveň finančným plneniam. Je tu predpoklad, že výdavky maloletého dieťaťa budú rásť nielen vekom, ale aj z dôvodu budúcej návštevy školy. Je potrebné uviesť, že výživné nemá pokrývať všetky výdavky dieťaťa, nakoľko vyživovaciu povinnosť má

aj matka. Časť maloletej bola v predchádzajúcom období a aj v súčasnosti pokrytá aj z dávky child benefits (rodinných prídavkov, ktoré matka poberá z Írska), na ktorú skutočnosť súd prvej inštancie pri určení výšky výživného prihliadol. Pri zohľadnení príjmov (pričom treba konštatovať, že v sledovanom období príjem otca bol a aj aktuálne je vyšší ako príjem matky, a to aj napriek tomu, že otec bol dlhodobo PN alebo poberal podporu v nezamestnanosti) a životných nákladov oboch rodičov maloletej súd prvej inštancie dospel k záveru, že pomery otca mu umožňujú hradiť výživné v určenej výške. Zároveň v rámci výšky výživného upravil túto výšku výživného súdu prvej inštancie od 04.08.2020 vo výške 180,- eur od podania návrhu. Tu zohľadňoval, že príjem otca predstavoval vyplatené nemocenské a vo výške 300,- eur s účinnosťou od 01.04.2022, kedy sa zmenili pomery na strane otca a otec začal pracovať, a jeho príjem predstavuje okolo 2.000,- eur. V danom prípade sú navyše na strane otca aj výdavky, ktoré sú neprimerané – telefón 70,- až 100,- eur, či nedôvodné, na ktoré súd nie je povinný prihliadať ako náklady na údržbu domu cca 200,- eur. Súd prvej inštancie zároveň vo zvyšnej časti návrh matky zamietol, a to čo výšky výživného, ktoré presahovalo súdom priznanú sumu. Vzhľadom na náklady maloletej, ktoré považoval za dôvodné, sa s výškou výživného navrhovanou matkou nestotožnil. Rovnako zamietol návrh aj v časti, kedy matka žiadala priznať výživné s účinnosťou od 10.11.2019 s tým, že súd prvej inštancie nezistil okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by viedli súd k priznaniu výživného spätne ešte pred podaním návrhu, a to od dátumu, ktorý uviedla matka. Matka k predmetnému dátumu bola už viac ako 5 mesiacov na Slovensku, dokázala v tomto období vybavovať aj iné úradné záležitosti ako napr. rodičovský príspevok, a preto je súd toho názoru, že mohla podať aj návrh na súd a nie tak urobiť až po ďalších 9 mesiacov. Zároveň počas tohto obdobia medzi rodičmi prebehla komunikácia, došlo aj k osobným stretnutiam a ak tu už nebola zhoda medzi rodičmi a úpravu rodičovských práv a povinností, matka mala možnosť podať návrh na ich úpravu. Súd teda priznal výživné od podania návrhu, t.j. od 04.08.2020. Súd prvej inštancie určil začiatok vyživovacej povinnosti od 04.08.2020, t.j. od podania návrhu a tak určil nedoplatok vo výške 3.780,- eur. Medzi určeným a plateným výživným rozdiel zohľadnil platby, ktoré otec v uvedenom období realizoval k rukám matky, keď v 09/2020 uhradil 200,- eur a v 10/2020 100,- eur a od 11/2020 uhrádzal až do súčasnosti, aj naďalej platí 150,- eur mesačne, celkovo vrátane 10/2023 uhradil 5.520,- eur a mal pri výške výživného 180,- eur od 04.08.2020 do 31.03.2020 a vo výške 300,- eur od 01.04.2022 uhradiť 9.300,- eur. Súd povolil tento nedoplatok splácať v mesačných splátkach.

2. Proti výrokom III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ako aj v zmysle § 62 ods. 1 CMP. Súd prvej inštancie za odôvodnené považoval výdavky maloletej spolu vo výške 360,- eur, poukázal na pravidelne opakujúce sa výdavky navrhovateľky cca 978,- eur a otca maloletej cca 1.988,- eur, tiež ich príjmové pomery v rozhodnom období. Zároveň súd prvej inštancie správne konštatoval, že výživné nemá pokrývať všetky výdavky dieťaťa, nakoľko vyživovaciu povinnosť má aj matka a časť potrieb maloletej bola v predchádzajúcom období, a aj v súčasnosti pokrytá aj z dávky child benefits (rodinných prídavkov, ktoré matka poberá z Írska). K tvrdeniam súdu prvej inštancie, že sú neprimerané výdavky otca na telefón v sume 70,- až 100,- eur mesačne, náklady na údržbu domu v sume 150,- až 200,- eur, otec uviedol, že na nich trvá. Podľa jeho názoru tieto výdavky sú odôvodnené a nevyhnutné, nakoľko žije v Írsku, kde sú cenovo tieto služby násobne vyššie ako na Slovensku. K nákladom na údržbu domu uvádzal, že dňa 22.09.2020 musel uhradiť sumu 2.000,- eur za opravu kúrenia na dome, t.j. 166,67 eur mesačne v prepočte na mesačné výdavky. Poukázal na to, že si v Írsku kúpil starší dom, v priebehu času si tento dom vyžaduje opravy, renovácie. Nesúhlasí s výživným, ktoré mu bolo určené vo výške 180,- eur mesačne s účinnosťou od 04.08.2020 do 01.04.2022, nakoľko v tomto období bol práceneschopný a jeho príjem v tomto období predstavoval sumu 200,- eur týždenne, t.j. 800,- eur mesačne. Poukázal na vydané neodkladné opatrenie v konaní, kde ho zaviazal súd platiť výživné 150,- eur mesačne a túto povinnosť si plnil riadne a včas napriek tomu, že sám mal nedostatok financií. Do vydania neodkladného opatrenia platil výživné vo výške 100,- eur mesačne. Nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie opätovne v tomto období určil výživné na sumu 180,- eur mesačne, t.j. výživné opätovne zvýšil. V období od 04.08.2020 do 01.04.2022 jeho majetkové príjmy mu nedovolili platiť výživné vo výške 180,- eur mesačne. Zároveň poukázal na to, že matka v konaní na súde prvej inštancie nepreukázala, že takto stanovené výživné maloletej nepostačuje na pokrytie jej pravidelne opakujúcich sa mesačných výdavkov, navyše, ak matka poberala aj dávky od child benefits v sume 140,- eur mesačne. K rukám navrhovateľky bola za obdobie od 04.08.2020 do 01.04.2022 poukazovaná nadštandardná finančná čiastka, a to minimálne v sume 290,- eur mesačne (výživné + child benefits) na pokrytie výdavkov maloletej. Preto trvá, aby mu bolo určené za obdobie od 04.08.2020 do 01.04.2022 výživné na maloletú určené na sumu 150,- eur mesačne. Rovnako

nesúhlasí ani so zvýšením výživného na sumu 300,- eur od 01.04.2022. Má za to že výživné v sume 180,- eur je postačujúce. Poukázala na to, že navrhovateľka okrem výživného poberá aj daňový bonus vo výške 140,- eur, rodinné prídavky z Írska a Slovenska spolu v sume 140,- eur s tým, že určené výživné v sume 180,- eur s účinnosťou od 01.04.2022 je nadštandardné, dokáže pokryť riadne odôvodnené pravidelné mesačné výdavky maloletej. Tieto výdavky značne presahuje, lebo výdavky sú cca 360,- eur, výživné spolu s child benefits je 320,- eur + daňový bonus 140,- eur = 460,- eur. Poukázal na to, že vyživovaciu povinnosť má aj matka maloletej. Zároveň uviedol, že keďže ho súd prvej inštancie zaviazal platiť výživné 300,- eur, týmto mu de facto zabránil styku s maloletou, pretože nemá dostatok financií na to, aby mohol maloletú osobne navštevovať.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s ním nesúhlasí, považuje ho za nedôvodné a neúčelné. Mala za to, že pred súdom prvej inštancie bolo nesporne preukázané, že jeho životná úroveň je vysoká, na čom sa však maloleté dieťa absolútne nepodieľa. Maloleté dieťa tak nemá ani osobnú starostlivosť ani kompenzačnú finančnú. Otec maloletého dieťaťa uvádza, že jeho príjem počas PN bol 800,- eur mesačne, z dokladov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu však vyplýva, že otec počas tohto obdobia dosahoval príjem od 812,- eur do 1.015,- eur mesačne. Pokiaľ mesačná údržba len domu otca maloletého dieťaťa, bez elektriny, poisťiek a pod. predstavuje 200,- eur mesačne, nie je dôvod, aby otec maloletého dieťaťa bol zaviazaný k povinnosti platiť výživné nižšou sumou, keďže výživné má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami, tzn. aj pred hypotekárnym úverom otca vo výške 233,73 eur mesačne. Najpodstatnejšou je skutočnosť, že otec sa o maloleté dieťa vôbec nestará, tzn. o túto skutočnosť mala by byť vyživovacia povinnosť otca ešte navyše, nie znižovaná. Otec maloletého dieťaťa popiera účel celého konania, ktoré má byť v záujme maloletého dieťaťa, nie v záujme rodičov a už vôbec nie v záujme povinného, ktorý si neplní svoje povinnosti, vyhýba sa im a len zneužíva právo. Navrhla odvolanie odmietnuť a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Zároveň vzhľadom na správanie otca, ktorý odníma maloletému dieťaťu zákonné právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov navrhla, aby otec bol zaviazaný k povinnosti nahradiť trovy konania v celkom rozsahu.

4. V rámci odvolacej repliky ako reakcia odvolateľa na vyjadrenie matky otec maloletej uviedol, že trvá na svojom odvolaní. Zároveň oznámil súdu, že 04.01.2024 sa mu narodila dcéra, čo preukazoval potvrdením o pôrode zo dňa 07.01.2024. Vznikla mu tým ďalšia vyživovacia povinnosť a s tým spojené zvýšené výdavky (zariadenie detskej izby, plienky, oblečenie, detský kočík a pod.). Preto na jeho strane ako otca maloletej došlo od rozhodnutia súdu prvej inštancie, voči ktorému sa odvolal, k podstatnej zmene pomerov. Trval na tom, aby bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie tak, že je povinný platiť výživné vo výške 150,- eur mesačne s účinnosťou od 04.08.2020 a vo výške 180,- eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2022 s tým, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.04.2022 do 31.10.2023 v sume 570,- eur je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 50,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným.

5. Kolízny opatrovník v rámci vyjadrenia k odvolaniu uviedol, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

6. Iné vyjadrenia do konania podané neboli.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 1 písm. a) CMP) preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom s nariadením odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP odvolaním napadnutý rozsudok vo výrokoch III. a IV. v spojení so závislým výrokom o trovách konania v spojení s § 2 ods. 1 CMP v súlade s ust. § 388 CSP zmenil v časti týkajúcej sa výšky výživného a výšky nedoplatku na zameškanom výživnom.

8. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výživného, zročného výživného, výroku III. a IV. je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

9. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

10. Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci podľa § 62 ods. 2 CMP. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

11. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

12. Podľa § 68 CMP odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

13. V predmetnej veci navrhovateľka matka podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej dôvodiac, že rodičia spolu nežijú, nevedia sa ohľadne úpravy styku a výživného dohodnúť. V rámci konania bolo rozhodnuté, že maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, bol upravený styk otca s maloletou, ako aj práva a povinnosti rodičov v súlade s realizáciou styku otca s maloletou a bolo určené výživné vo vzťahu otca k maloletej. Odvolaním bol napadnutý výrok týkajúci sa výšky výživného a v tej spojitosti výrok o nedoplatku na výživnom.

14. Posudzujúc prejednávajúcu vec z hľadiska ustanovení Zákona o rodine na nariadenom pojednávaní zopakoval dokazovanie výsluchom rodičov, listinami nachádzajúcimi sa v spise, ako aj s rodným listom maloletého dieťaťa, dôkazmi, ktoré boli doložené v rámci odvolacieho konania. Právny zástupca otca na odvolacom pojednávaní uviedol, že sa pridrižava odvolania v celom rozsahu, v priebehu odvolacieho konania otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. V ďalšom poukázal v rámci svojho prednesu na pojednávaní, že matka poberá prídavok nielen zo Slovenska, ale aj Írska, celkovo vo výške 140,- eur, má aj daňový bonus, tzn. že tie výdavky matky boli stabilizované, čo sa týka maloletého dieťaťa vo výške 360,- eur a matka teda disponuje zhruba so 465,- eur, čím by bolo pokryté výživné pre maloletú dcéru, pokiaľ teda súd by ponechal výšku výživného 150,- eur v čase, keď bol otec práceneschopný a 180,- eur od obdobia, ako sa zamestnal. Nemôže byť v neprospech otca, že žije v Írsku, ale náklady, čo sa týka života v Írsku, cestovania na Slovensko, sú omnoho vyššie, ako keby otec žil napr. v Čechách. Čo sa týka príjmu otca maloletej, zástupca uviedol, že otec pracuje naďalej v tej istej spoločnosti s rovnakým príjmom, aký deklarovali za rok 2023. Zástupca matky na pojednávaní poukázal na to, že od dvoch rokov sa matka dieťaťa po jeho narodení domáha výživného, celá starostlivosť je len na nej, nakoľko otec žije v zahraničí a s dieťaťom sa stretáva minimálne. To, že mu pribudla vyživovacia povinnosť, nemôže mať vplyv na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletej A.. V ďalšom poukázala na potencialitu príjmu otca, keď tvrdí, že životná úroveň v Írsku je omnoho zložitejšia, má možnosť sa vrátiť na Slovensko a nájsť si prácu na Slovensku. Ak je životná úroveň v Írsku vyššia, umožňuje mu to zarábať viac ako 2.100,- eur v priemere. Zároveň na otázku súdu pre zástupcu otca tento uviedol, že za 11 mesiac už platil výživné tak, ako bolo určené rozsudkom súdu prvej inštancie. Čo sa týka matky maloletého dieťaťa na otázku, či došlo k nejakým zmenám od rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedla, že nie, ani čo sa týka príjmu, ani čo sa týka iných zmien ohľadne maloletého dieťaťa. V ďalšom zotrvali účastníci konania na svojich tvrdeniach, ktoré už uvádzali v rámci odvolania a vyjadrení k odvolaniu.

15. Odvolací súd posudzujúc rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej A. dospel k záveru, že odvolanie otca je len čiastočne dôvodné. Čo sa týka rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne výroku III., v ktorom zaviazal otca povinnosťou platiť výživné na mal. A. vo výške 180,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 04.08.2020 do 31.03.2022 a vo výške 300,- eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2022 ale len do 31.12.2023, v tejto časti mal za to, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, dospel k správny skutkový záverom. Pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených požiadaviek, odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i závery súdu prvej inštancie v tejto časti, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil. Odvolací súd teda konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia v tejto časti.

16. Čo sa týka odvolacích námietok otca, ktorý navrhoval, aby mu bola upravená výška výživného s účinnosťou od 04.08.2020 na sumu 150,- eur v spojitosti s neodkladným opatrením (vydané v rámci konania, a ktorým bol zaviazaný platiť výživné vo výške 150,- eur až do právoplatného skončenia konania vo veci samej), odvolací súd uvádza, že v súlade s ust. § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov (potrieb). Súd prvej inštancie správne ustálil výdavky mal. dieťaťa vo výške 360,- eur mesačne, ktoré malo v čase rozhodovania 5 rokov. V čase rozhodovania odvolacieho súdu už má maloleté dieťa 6 rokov s tým, že tieto výdavky maloletého dieťaťa neboli namietané zo strany otca maloletej. Čo sa týka príjmu otca v čase, keď jeho príjem predstavoval vyplatené nemocenské

a podporu v nezamestnanosti, odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia súdu prvej inštancie, s tým, že príjem otca predstavoval v priemere za rok 2020 sumu 1.032,14 eur. Odvolacie námietky otca, že jeho príjem v tom čase dosahoval len zhruba čiastku 812,- eur mesačne, nie je dôvodný. Odvolací súd považuje v zhode so súdom prvej inštancie, výdavky otca na telefón 70,- až 100,- eur, náklady na údržbu domu vo výške 200,- eur mesačne za neprimerané, na ktoré súd nie je povinný prihliadať. Výživné má prednosť pred týmito inými výdavkami otca. V časti, v ktorej súd prvej inštancie rozhodol, že otec je povinný platiť výživné na maloletú s účinnosťou od 04.08.2020 do 31.03.2022 vo výške 180,- eur mesačne, odvolací súd túto nezmenil, mal za to, že platenie výživného v tejto výške je v možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch otca maloletej v spojení s odôvodnenými potrebami maloletej A..

17. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne upravil výšku výživného na mal. A. pri porovnaní možností, schopností a majetkových pomeroch u oboch rodičov v spojení s odôvodnenými potrebami mal. A. počnúc od 01.04.2022 avšak len do 31.12.2023 v sume 300 eur mesačne, kde súd prvej inštancie zohľadnil, že sa zmenili pomery otca, ktorý začal pracovať. Čo sa týka výdavkov maloletej (360 eur mesačne), tieto opätovne neboli spochybnené za predmetné obdobie. Odvolací súd dopĺňa, že čistý príjem otca (priemer) za rok 2022 predstavoval čiastku 1.740,- eur a za obdobie január až august 2023 priemer 2.107,- eur.

18. V rámci odvolacieho konania otec, matka maloletej uviedli, že sa ich príjmy, výdavky, majetkové pomery nezmenili od posledného rozhodovania a rovnako sa nezmenili ani príjmy matky maloletej, vrátane rodinných prídavkov a daňového bonusu.

19. Odvolací súd považuje odvolanie otca maloletej v časti týkajúcej sa uvedenia nových skutočností, a to že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť od 04.01.2024, za dôvodné. Otec maloletej už na pojednávaní pred súdom prvej inštancie poukázal na svoju aktuálnu situáciu, že je ženatý a s manželkou čakajú spoločné dieťa, ktoré sa má narodiť v najbližších mesiacoch, čím sa jeho výdavky opätovne zvýšia. Odvolací súd prihliadol na túto novú skutočnosť, ktorá bola aj preukázaná rodným listom maloletého dieťaťa otca a konštatuje, že je to skutočnosť, ktorá je spôsobilá ovplyvniť schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletej, nakoľko jeho výdavky v súvislosti s druhou vyživovacou povinnosťou sú zvýšené v čase rozhodovania vo veci v rámci odvolacieho konania. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil čiastočne, a to tak, že zaviazal že otec je povinný platiť výživné na maloletú A. vo výške 180,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 04.08.2020, vo výške 300,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.04.2022 a vo výške 250,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.01.2024. Odvolací súd mal za to, že čo sa týka pomerov maloletej, tieto sa od rozhodnutia súdu prvej inštancie nezmenili. To znamená, že tie výdavky, ktoré boli zastabilizované v rámci konania pred súdom prvej inštancie vo výške 360,- eur boli ponechané, neboli spochybnené zo strany otca, neboli zmenené zo strany matky v rámci odvolacieho konania. Čo sa týka príjmov, tieto príjmy takisto boli nezmenené, ako aj majetkové pomery a ako aj výdavky rodičov maloletej. Matka maloletej sa neodvolala do časti týkajúcej sa obdobia, odkedy navrhuje výšku výživného, z tohto dôvodu odvolací súd začiatok povinnosti otca platiť výživné viazal na deň podania návrhu na súd.

20. Otec maloletej v odvolaní za relevantnú označil otázku, že súd má povinnosť prihliadať aj na dávky poskytované zo štátnych zdrojov, ktorými sa (sčasti) kryjú výdavky na výživu dieťaťa. S uvedeným sa odvolací súd stotožnil. Vyživovacia povinnosť rodičov k mal. deťom, ktoré žijú v spoločnej domácnosti rodičov, je realizovaná v naturálnej forme a zahŕňa uspokojovanie všetkých bežných aj mimoriadnych potrieb dieťaťa. Rozchod rodičov k mal. deťom nemení nič na tom, že ich vyživovacia povinnosť k deťom pretrváva v zásade v rovnakom rozsahu. Pokiaľ má mal. dieťa, ktoré nežije v spoločnej domácnosti s jedným z rodičov, trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, jeho odôvodnené potreby treba vyhodnocovať s ohľadom na ekonomické pomery v mieste jeho trvalého pobytu; výživné na toto mal. dieťa, ktoré mu poskytuje rodič žijúci a pracujúci v cudzine, je však potrebné stanoviť aj s prihliadnutím na tamojšie ekonomické pomery. Skutočnosť, že rodičia spolu nežijú a jeden z nich sa zdržiava a pracuje v cudzine, nemení nič na zásade, že na zabezpečení úhrady potrieb ich mal. detí sa majú primárne podieľať obaja rodičia. Pokiaľ sú tieto potreby hradené aj z iných zdrojov (napr. štátnych, sociálnych), v žiadnom prípade to neznamená zánik vyživovacej povinnosti rodičov k mal. deťom. Nesprávnym by bol názor, podľa ktorého po priznaní sociálnych dávok by už maloleté dieťa nemalo mať právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (a že by už nemalo právo na výživné zo

strany rodičov). Dávky štátnej sociálnej podpory, či už sú poskytované z tuzemských alebo zahraničných zdrojov, nie sú náhradou rodinných príjmov, ale majú pomáhať riešiť (reglementovať) štátom uznávané sociálne situácie. Vo všeobecnosti platí, že štát sa podieľa na krytí nákladov na výživu a ostatných základných potrieb detí a rodiny, pokiaľ to z hľadiska sociálneho a ekonomického odôvodňujú v ňom pretrvávajúce pomery. Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu mal. detí majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len (aj úradmi alebo inštitúciami iných štátov) vyplácané rodinné prídavky môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby mal. dieťaťa, súd pri určovaní výšky výživného na mal. dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov. Určené výživné odvolací súd uložil otcovi platiť k rukám matky vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine.

21. Vo vzťahu k zročnému výživného (nedoplatku na výživnom) odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zročné výživné za obdobie od 04.08.2020 do 31.05.2024 vo výške 3.530,- eur umožnil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Odvolací súd určil nedoplatok ako rozdiel medzi určeným a plateným výživným, zohľadnil platby, ktoré otec realizoval k rukám matky v 9/2020 - 200 eur, 10/2020 - 100 eur a od 11/2020 do 10/2023 platil 150 eur mesačne, od 11/2023 do 5/2023 300 eur mesačne. Pričom celkovo uhradil otec za obdobie od 04.08.2020 do 31.05.2024 sumu 7620 eur a mal uhradiť 11.150 eur., rozdiel (nedoplatok) predstavuje sumu 3530 eur.

22. V nenapadnutej časti odvolací súd vo výroku uviedol, že výroky I., II., V., VI., VII. a VIII. zostávajú nedotknuté.

23. Zástupkyňa matky žiadala nahradiť trovy konania pre správanie otca mal. dieťaťa, ktorý odníma maloletému dieťaťu zákonné právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Odvolací súd nezhliadol žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné priznať náhradu buď zavinených trov (§ 54 CMP). Preto o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).